

SADRŽAJ

REDGOVOR	5
UVOD: KOLIKO SU NAŠE UOBIČAJENE PREDRASUDE UTEMELJENE?	7
PRVI DIO. TEORIJA NACIONALNE SIGURNOSTI	11
1. UVOD U FILOZOFIJU SIGURNOSTI	13
1.1. Sigurnost i živa bića	13
1.2. Sigurnost kao primarna društvena funkcija	14
1.3. Sigurnost kao temeljna svrha države	16
2. JEDNADŽBA SLOBODE I SIGURNOSTI	17
2.1. Društveni ugovor i obveze države	17
2.2. Prava i slobode kao funkcija sigurnosti i pitanje legitimiteta	19
1. Primjer 1.: Sjedinjene Američke Države	20
2. Primjer 2.: Hong Kong	23
2.3. Tipovi režima prema srazmjeru sigurnosti i prava i sloboda	25
3. DRUŠTVENE VREDNOTE I NACIONALNI INTERESI	29
3.1. Društvene vrednote i norme i razlike među društvima	29
3.2. Društva kao nacije i države	33
3.3. Nacionalni interesi	34
3.4. Moć i njena uporaba	38
4. ŠTO JE, DAKLE, NACIONALNA SIGURNOST?	42
4.1. Povijesni kontekst pojma	42
4.2. Definicija nacionalne sigurnosti	46
4.3. Opseg pojma nacionalne sigurnosti	49
1. Predmet zaštite	49

2. Ugroze nacionalne sigurnosti	50
3. Poslovi nacionalne sigurnosti	51
4. Ograničenja u oblikovanju politike nacionalne sigurnosti: priča o dvije države	56
5. Razlika između nacionalne i javne sigurnosti	59
4.4. Problem "sekuritizacije"	62

DRUGI DIO. SUSTAV NACIONALNE SIGURNOSTI **67**

1. USTROJ SUSTAVA	69
1.1. Načela razdvajanja i usklađivanja djelovanja	69
1.2. Uloge i odgovornosti glavnih dijelova sustava	71
1. Glavni dijelovi sustava	71
2. Sustav nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske	74
1.3. Ustavni, zakonski i drugi akti koji uređuju funkcioniranje sustava nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske	79
2. DRŽAVNI ORGAN ZA OBRANU I ORUŽANE SNAGE	79
2.1. Civilno upravljanje oružanim snagama i civilno-vojni odnosi	80
2.2. Uloge i zadaće oružanih snaga	86
1. Vođenje oružane borbe	86
2. Operacije različite od rata	89
3. Ostale uloge i zadaće	92
2.3. Personalno i materijalno dimenzioniranje oružanih snaga	94
2.4. Ustroj oružanih snaga	96
2.5. Ustavni, zakonski i drugi akti koji uređuju područje obrane u Republici Hrvatskoj	100
3. OBAVJEŠTAJNE I PROTUOBAVJEŠTAJNE SLUŽBE	102
3.1. Obavještajne i protuobavještajne potrebe države	102
3.2. Definicije i nazivi službi	104

3.3. Obavještajni ciklus	105
1. Određivanje obavještajnih potreba i zadaća	107
2. Prikupljanje informacija	108
3. Obrada informacija	113
4. Proizvodnja obavještajnog materijala i njegova distribucija korisnicima	114
5. Uporaba obavještajnog materijala	115
3.4. Druga operativna djelovanja službi	116
3.5. Zakonska ograničenja djelovanja službi u Republici Hrvatskoj	117
3.6. Parlamentarni nadzor nad radom službi u Republici Hrvatskoj	119
3.7. Ustavni, zakonski i drugi akti koji uređuju djelovanje službi u Republici Hrvatskoj	122
4. DRŽAVNI ORGAN ZA VANJSKE POSLOVE I DIPLOMACIJA KAO INSTRUMENT NACIONALNE SIGURNOSTI	124
4.1. Opće nadležnosti i položaj u političkom sustavu	124
4.2. Jednostrana djelovanja	127
4.3. Dvostrani odnosi	128
4.4. Višestrani odnosi	135
1. Ujedinjeni narodi (UN)	136
2. Međunarodni kazneni sud za teška kršenja međunaodnog humanitarnog prava počinjena na području bivše Jugoslavije od 1991. godine u Haagu	138
3. Mirovne operacije	139
4. Europska unija	141
5. Pakt o stabilnosti	143
6. NATO	144
7. Organizacija za europsku sigurnost i suradnju	146
8. Ostali multilateralni programi, inicijative i organizacije	147
4.5. Ustavni i zakonski akti koji uređuju djelovanje na području vanjskih poslova i međunarodni ugovori koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske	150

5. DRŽAVNI ORGAN ZA UNUTARNJE POSLOVE I NACIONALNA SIGURNOST	153
5.1. Nadležnosti u obavljanju poslova nacionalne sigurnosti	153
5.2. Policijski poslovi i ovlasti	155
5.3. Upravljanje policijom i njen ustroj	157
1. Specifičnost načina upravljanja policijom	157
2. Ravnateljstvo policije	158
3. Policijske uprave i policijske postaje	159
4. Kriminalistička policija	160
5. Specijalna policija	161
6. Ostale ustrojstvene jedinice policije koje sudjeluju u poslovima nacionalne sigurnosti	161
5.4. Zakonski i drugi akti koji uređuju djelovanje službi državnog organa za unutarnje poslove u Republici Hrvatskoj	163
6. SUDBENA VLAST I POSLOVI NACIONALNE SIGURNOSTI	165
7. SREDSTVA ZA ZAŠTITU PRAVA I SLOBODA GRAĐANA OD DJELOVANJA SUSTAVA NACIONALNE SIGURNOSTI	165
7.1. Postupci pred Ustavnim sudom	166
7.2. Redovni sudbeni postupci	167
7.3. Pritužbe Pučkom pravobranitelju	168
7.4. Obraćanje Vijeću za nadzor sigurnosnih službi	168
7.5. Upravni postupak	169
ZAKLJUČAK: NACIONALNA SIGURNOST I MEDIJI	171
POJMOVNIK	175